

ΚΕΙΜΕΝΟ

Σαν σήμερα, πριν από 60 χρόνια, η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κείμενο-ακρογωνιαίο λίθο το οποίο συντάχθηκε μετά τη διάπραξη αφάνταστων ωμοτήτων. Αυτή η διακήρυξη και τα νομικά έγγραφα που προέκυψαν απ' αυτήν μας βοήθησαν να καταπολεμήσουμε τα βασανιστήρια, τις διακρίσεις και την πείνα. Και τώρα η ίδια διακήρυξη θα πρέπει να μας οδηγήσει στη μάχη εναντίον μιας από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετώπισε ποτέ η ανθρωπότητα: των αλλαγών στο κλίμα του πλανήτη.

Καθώς αντιπρόσωποι απ' όλες τις χώρες κάθονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για την Κλιματική Αλλαγή, οι φτωχοί άνθρωποι ήδη αντιμετωπίζουν τις συνέπειες της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Από αυξανόμενες ξηρασίες ως αυξανόμενες πλημμύρες, από χαμηλότερη αγροτική παραγωγικότητα ως συχνότερες και ισχυρότερες καταιγίδες, πολλοί πιστεύουν δικαίως ότι τα πράγματα μόνο θα επιδεινώνονται. Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ασφάλεια, στην Υγεία και στον βιοπορισμό απειλούνται όλο και πιο πολύ από τις αλλαγές στο κλίμα της Γης.

Οι φτωχότεροι, οι οποίοι ευθύνονται λιγότερο για το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, σηκώνουν τώρα το βαρύτερο φορτίο των επιπτώσεων. Το 97% των θανάτων που σχετίζονται με φυσικές καταστροφές καταγράφεται ήδη σε αναπτυσσόμενες χώρες. Στη Νότια Ασία, τα 17 εκατομμύρια άνθρωποι που ζουν επάνω σε αμμώδεις όχθες των ποταμών του Μπανγκλαντές θα μπορούσαν να μείνουν άστεγοι ως το 2030, καθώς τα νερά που προέρχονται από το λιώσιμο των πάγων στα Ιμαλία πλημμυρίζουν τα σπίτια τους. Στη Νότια Αμερική, η μείωση των χιονοπτώσεων μέσα στα επόμενα 15-20 χρόνια θα θέσει σε σοβαρό κίνδυνο περισσότερα από 9 εκατομμύρια άτομα, τα οποία ζουν στη Λίμα, τη μεγαλύτερη πόλη του Περού.

Εκείνοι που είναι ήδη φτωχοί και **ευάλωτοι** θα συνεχίζουν να πλήττονται δυσανάλογα. Ολοένα και περισσότερο η γη θα γίνεται πολύ ξηρή για να καλλιεργηθεί, τα σπαρτά θα ξεραίνονται, η αυξανόμενη στάθμη της θάλασσας θα διαβρώνει τα παραθαλάσσια εδάφη, οι πόροι της ζωής θα εξαφανιστούν. Οι εκπομπές άνθρακα έχουν ανθρώπινες και περιβαλλοντικές συνέπειες. Στο βαθμό που οι μεγάλες βιομηχανικές χώρες συνεχίζουν να **εκπέμπουν** ρυπογόνα αέρια που συντελούν στο «φαινόμενο του θερμοκηπίου», τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα της ζωής, της ασφάλειας, του φαγητού, της Υγείας εκατομμυρίων φτωχών ανθρώπων του κόσμου θα συνεχίζουν να παραβιάζονται.

Επειδή η κλιματική αλλαγή αντιπροσωπεύει μια νέα και **άνευ** προηγουμένου απειλή για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι σχετικοί οργανισμοί πρέπει να εξελιχθούν, ώστε να προστατεύσουν αυτά τα δικαιώματα. Εκείνο όμως που είναι το πλέον σημαντικό είναι να αναλάβουν τα κράτη άμεση δράση, ώστε να αποφευχθούν σοβαρότερες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τα θεσμοθετημένα ανθρώπινα δικαιώματα παρέχουν μια ισχυρή βάση, επάνω στην οποία μπορούν να «οικοδομηθούν» αρχές, με στόχο **να ανακοπεί** η παγκόσμια κλιματική αλλαγή. Πρέπει επειγόντως να περιοριστούν οι εκπομπές ρυπογόνων αερίων, ώστε να σεβαστούμε και να προστατεύσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα από τις μελλοντικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Παράλληλα, η υποστήριξη των φτωχότερων κοινοτήτων, ώστε να προσαρμοστούν στις ήδη παρούσες κλιματικές επιδράσεις αποτελεί τη μοναδική μέθοδο αποκατάστασής τους.

Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 13 Δεκεμβρίου 2008 (Διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100-120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80 έως 100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: **...το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι σχετικοί οργανισμοί πρέπει να εξελιχθούν, ώστε να προστατεύσουν αυτά τα δικαιώματα...**

Μονάδες 10

B2. α. Με ποιο τρόπο αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου «Οι φτωχότεροι...πόλη του Περού»;

(μονάδες 3)

β. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της συγκεκριμένης παραγράφου.

(μονάδες 4)

Μονάδες 7

B3. α. Να γράψετε ένα σ υ ν ώ ν υ μ ο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
αλλαγές, ευάλωτοι, να εκπέμπουν, άνευ, να ανακοπεί.

(μονάδες 5)

β. Να γράψετε ένα α ν τ ώ ν υ μ ο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
συχνότερες, επιδεινώνονται, ασφάλεια, αυξανόμενη, παρούσες.

(μονάδες 5)

Μονάδες 10

B4. α. Να μετατραπεί η παθητική σύνταξη του παρακάτω αποσπάσματος σε ενεργητική.
«Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ασφάλεια, στην Υγεία και στον βιοπορισμό απειλούνται
όλο και πιο πολύ από τις αλλαγές στο κλίμα της Γης».

(μονάδες 4)

β. «φαινόμενο του θερμοκηπίου», «οικοδομηθούν»:

Να δικαιολογηθεί η χρήση των εισαγωγικών.

(μονάδες 4)

Μονάδες 8

Γ1. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι υποχρέωση και δικαίωμα όλων μας. Σε άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα να αναπτύξετε τους λόγους για τους οποίους πρέπει να προστατεύεται το περιβάλλον και να προτείνετε τρόπους με τους οποίους οι μαθητές μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του σκοπού (500-600 λέξεις).

Μονάδες 40

Επαναληπτικές πανελλαδικές εξετάσεις ΓΕΛ, 2010